

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Факултет за музичка уметност – Скопје

Питу Гули бр. 1, 1000 Скопје, Република Северна
Македонија

<http://fmu.ukim.edu.mk/>

тел. +389 (0)2 3134 345 email: fmu@fmu.ukim.edu.mk

ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ - СКОПЈЕ

**СТУДИСКА И ПРЕДМЕТНА
ПРОГРАМА ПО МУЗИКОЛОГИЈА**

2022/2023

СТУДИСКА ПРОГРАМА ПО МУЗИКОЛОГИЈА

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	1Т761	Систематска музикологија 1	I	2	0	4
2.	1Т751	Историографска музикологија 1	I	2	0	3
3.	1Т001	Солфеж 1	I	2	0	4
4.	1Т021	Хармонија 1	I	2	0	6
5.	1К111	Пијано 1	I	1	0	4
6.	1И501	Естетика на музиката 1	I	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
9.	1Т762	Систематска музикологија 2	II	2	0	4
10.	1Т752	Историографска музикологија 2	II	2	0	3
11.	1Т002	Солфеж 2	II	2	0	4
12.	1Т022	Хармонија 2	II	2	0	6
13.	1К112	Пијано 2	II	1	0	4
14.	1И502	Естетика на музиката 2	II	2	0	3
15.		Изборен наставен предмет	II	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	II	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				30	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.	1Т763	Систематска музикологија 3	III	2	0	5
2.	1Т757	Историографска музикологија 3	III	2	0	4
3.	1К113	Пијано 3	III	1	0	4
4.	1Т221	Хармонска анализа 1	III	2	0	4
5.	1Т071	Музички форми со анализа 1	III	2	0	4
6.	1И503	Естетика на музиката 3	III	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3
9.	1Т764	Систематска музикологија 4	IV	2	0	5
10.	1Т758	Историографска музикологија 4	IV	2	0	4

11.	1K114	Пијано 4	IV	1	0	4
12.	1T222	Хармонска анализа 2	IV	2	0	4
13.	1T072	Музички форми со анализа 2	IV	2	0	4
14.	1И504	Естетика на музиката 4	IV	2	0	3
15.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				30	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	1T765-22	Систематска музикологија 5	V	2	0	5
2.	1K115	Пијано 5	V	1	0	4
3.	1T435	Музичка критика 1	V	2	0	4
4.	1T073	Музички форми со анализа 3	V	2	0	4
5.	1T273	Инструментална полифонија 1	V	2	0	4
6.	1T085	Методика на музичката настава 1	V	2	0	3
7.	1T561	Свирење партитури 1	V	1	0	3
8.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
9.	1T766-22	Систематска музикологија 6	VI	2	0	5
10.	1K116	Пијано 6	VI	1	0	4
11.	1T436	Музичка критика 2	VI	2	0	4
12.	1T074	Музички форми со анализа 4	VI	2	0	4
13.	1T274	Инструментална полифонија 2	VI	2	0	4
14.	1T086	Методика на музичката настава 2	VI	2	0	3
15.	1T562	Свирење партитури 2	VI	1	0	3
16.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				28	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	1T767-22	Систематска музикологија 7	VII	2	0	7
2.	1T711	Социологија на музиката 1	VII	2	0	3
3.	1T087	Методика на музичката настава 3	VII	2	0	3

4.	1T725	Музичка палеографија 1	VII	2	0	4
5.	1T745	Византиска естетика на музиката 1	VII	2	0	4
6.	1T563	Свириење партитури 3	VII	1	0	3
7.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
9.	1T768-22	Систематска музикологија 8	VIII	2	0	7
10.	1T712	Социологија на музиката 2	VIII	2	0	3
11.	1T088	Методика на музичката настава 4	VIII	2	0	3
12.	1T726	Музичка палеографија 2	VIII	2	0	4
13.	1T746	Византиска естетика на музиката 2	VIII	2	0	4
14.	1T564	Свириење партитури 4	VIII	1	0	3
15.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				32	0	60

Листа на изборни предмети

*листата на активни изборни предмети се објавува пред почетокот на секоја учебна година

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		
1.	1K117	Пијано 7	VII	1	0	3	ФМУ
2.	1K118	Пијано 8	VIII	1	0	3	ФМУ
3.	1И311	Аудиовизија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
4.	1И312	Аудиовизија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
5.	1И313	Аудиовизија 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
6.	1И314	Аудиовизија 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
7.	1И309	Нотографија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
8.	1И310	Нотографија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
9.	1И307	Вовед во популарната музика 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
10.	1И308	Вовед во популарната музика 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
11.	1И401	Вокална техника 1	I, III, V, VII	1	0	3	ФМУ

12.	1И402	Вокална техника 2	II, IV, VI, VIII	1	0	3	ФМУ
13.	1Т231	Македонски музички фолклор 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
14.	1Т232	Македонски музички фолклор 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
15.	1Т241	Светски музички фолклор 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
16.	1Т242	Светски музички фолклор 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
17.	1Т711	Педагогија 1	I, III, V, VII	2	0	3	Филозофски факултет
18.	1Т712	Педагогија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	Филозофски факултет
19.	1И203	Психологија 1	I, III, V, VII	2	0	3	Филозофски факултет
20.	1И204	Психологија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	Филозофски факултет
21.	1И201	Вокална полифонија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
22.	1И202	Вокална полифонија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
23.	1Т131	Хорско пеење 1	I, III, V, VII	4	0	3	ФМУ
24.	1Т132	Хорско пеење 2	II, IV, VI, VIII	4	0	3	ФМУ
25.	1Т133	Хорско пеење 3	III, V, VII	4	0	3	ФМУ
26.	1Т134	Хорско пеење 4	IV, VI, VIII	4	0	3	ФМУ
27.	1Т135	Хорско пеење 5	V, VII	4	0	3	ФМУ
28.	1Т136	Хорско пеење 6	VI, VIII	4	0	3	ФМУ
29.	1Т137	Хорско пеење 7	VII	4	0	3	ФМУ
30.	1Т138	Хорско пеење 8	VIII	4	0	3	ФМУ
31.	1Д601	Историја на вокалната уметност и литература 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
32.	1Д602	Историја на вокалната уметност и литература 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
33.	1Т523	Техники на композирање во музиката на XX век 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
34.	1Т524	Техники на композирање во музиката на XX век 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
35.	1Т261	Основи на дигиталното архивирање 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ

36.	1Т262	Основи на дигиталното архивирање 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
37.	1Т441	Теорија на изведбата 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
38.	1Т442	Теорија на изведбата 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
39.	1Т443	Теорија на изведбата 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
40.	1Т444	Теорија на изведбата 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
41.	1И301	Вовед во музичкиот менаџмент 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
42.	1И302	Вовед во музичкиот менаџмент 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ПРВА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Систематска музикологија 1			
2.	Код	1Т761			
3.	Студиска програма	Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата во оваа предметна програма има за цел на студентот да му овозможи целосни и продлабочени познавања од систематската музикологија - еден од двата структурни делови на музикологијата како наука (другиот е историографската музикологија). Систематската музикологија претставува синтеза на музичко-теориските дисциплини со повеќе научни дисциплини, кои културолошки го третираат феноменот на музиката, т.е. на интердисциплинарен план овозможуваат увид во цел конгломерат на различни сегменти што се пројавуваат низ соодветни активности поврзани со музичката уметност, земајќи го предвид и музичко-историографскиот аспект, со оглед на симбиотскиот карактер на музикологијата како наука.				
11.	Содржина на предметната програма: Дефиниција на музикологијата, т.е. системот од музички науки, како и генезата на нивното настанување. Местото и улогата на акустиката во рамките на систематската музикологија.				
12.	Методи на учење: Групна работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+60+30 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
	16.2.	Самостојни задачи	60 часови		
	16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	50 бодови		

	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Завршен испит (писмен и устен дел)	40 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Изработка на еден главен семинарски труд <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите во јавниот музички живот.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Winckel, Fritz	Vues nouvelles sur le monde des sons	Paris: Dunod Orléans	1960
		2.	Radovanovic, Vladan	Vokovizuel	Beograd: Nolit	1987
		3.	Supicic, Ivan	Estetika evropske glazbe	Zagreb: Skolska Knjiga	1978
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Историографска музикологија 1
2.	Код	1Т751
3.	Студиска програма	Музикологија
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус

6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата во оваа предметна програма има за цел на студентот да му овозможи целосни и продлабочени познавања од историографската музикологија - еден од двата структурни делови на музикологијата како наука (вториот е систематската музикологија или музиколошката систематика). Историографската музикологија се бави со голем комплекс од прашања, каде историјата на музиката и нејзините научни методи, претставуваат основната база за разоткривање на тој конгломерат од прашања и дилеми, поврзани со настаните, ликовите и разнородните музички активности, почнувајќи од музиката на првобитната заедница, па се до музиката на денешното време.				
11.	Содржина на предметната програма: Музичко-историските процеси во текот на еден долг временски период, почнувајќи од прапочетоците на музичката уметност, во периодот на првобитното општествено уредување, до половината на 18 - тиот век (крајот на епохата на музичкиот Барок).				
12.	Методи на учење: Групна работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30 + 30 часови = 90 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Завршен испит (писмен и устен дел)	40 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност во посетување на наставата 2. Изработка на еден главен семинарски труд		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите во јавниот музички живот.		
22.	Литература				

	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe I	Zagreb: SNL	1975
		2.	Bukovzer, Manfred	Music in the Baroque Era	W. W. Norton & Company	1947
	3.	Ортаков, Бојан	Авторизирани предавања (скрипта)	ФМУ	2004	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hercigonja, Nikola	Kratak pregled razvoja muzicke kulture	Beograd: UAB	1969
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 1			
2.	Код	1Т001			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диргирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година/прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.			
11.	Содржина на предметната програма:	РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски			

	модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен					
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови	90 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfege rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50)</i>	Paris: Max Eschig	1964
2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd: UUB	1977		

		3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd: UUB	1977
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија 1				
2.	Код	1T021				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6	
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија, како и да ги применат правилата, законитостите и принципите на тоналната хармонија во практичната работа. Студентите да ја согледаат и употребата на нејзината научна и креативна димензија во лични творечки ангажмани и ја интегрираат во други дисциплини во кои хармонијата е неразделен елемент					
11.	Содржина на предметната програма: запознавање со историскиот развој на хармонското мислење низ трите стилски епохи во кои се создава и развива тоналниот систем (барок, класицизам, романтизам) и неговата улога во музичкото творештво. Основни хармонски структури (квинтакорди), поставување на квинтакордите во четиригласен хорски став, сродност на квинтакордите, поврзување на квинтакордите, октави и квинти, хармонизација на бас со консонантни квинтакорди, каденци, хармонизација на сопран со консонантни квинтакорди, квинтакорд на III стапало во мол (зголемен квинтакорд), сектакорди, поврзување на сектакорди и квинтакорди, меѓусебно поврзување на сектакордите, примена на сектакордите во хармонизација, намалени квинтакорди во врска со сектакорди, намалени квинтакорди како самостојни акорди, обележување на бас, квартсектакорди, мелодиски мол, фригиска каденца, доминантен септакорд: појава, функција, вртежи на доминантниот септакорд, изведување на постапки и поврзување со другите структури.					
12.	Методи на учење: Предавања-интерактивна настава, аудио-видео презентација, вежби, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 = 180 часа				
14.	Распределба на	30+30+120 = 180				

	расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови	
		15.2.	Вежби - анализирање на примери и задачи, изработка на задачи, свирење на истите на пијано, свирење на каденци, Бахови корали и генералбас		30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		120 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		29 бодови		
	17.2.	Колоквиум - свирење на каденци и генералбас на пијано		20 бодови		
	17.3.	Изработка на задачи		46 бодови		
	17.4.	Активност и учество		5 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975
		2.	Devčić, Natko	Zadaci iz harmonije	Zagreb: Muzička Akademija	1962
	3.		GENERALBAS (zbirka horala i malih instrumentalnih komada za vežbanje u sviranju generalbasa)	Beograd: Umetnička Akademija	1969	
22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	

		1.	Дубовский, Иосиф Игнатъевич, С. Евсеев, И. Способин, В. Соколов	Учебник гармонии.	Москва: Музыка	1965
		2.	Piston, Walter	Harmony.	New York/London: W.W. Norton & Company	1962
		3.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997
		4.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989
		5.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 1				
2.	Код	1K111				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Соло пеење.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф. м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.					
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.					

12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x15 = 60 часа				
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4.	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Една скала (до четири предзнака) ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Етида или пиеса 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				

		3.				
22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.					
	2.					
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Естетика на музиката 1				
2.	Код	1И501				
3.	Студиска програма	Музикологија Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: прва година/прв семестар Изборен: прва, втора, трета, четврта година/зимски семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3	
8.	Наставник	Проф. д-р Трена Јорданоска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со дефинирањето на подрачјето на интересот на естетиката на музиката и различните пристапи кон предметот и методот од водечките филозофски и естетички школи. Покрај прегледот на основните онтолошки и гносеолошки проблеми, посебно ќе бидат разработени генеративните идеи: музиката како математика, музиката како подражавање, музиката како изразување, музиката како јазик и музиката како независна формална структура. Структуралната анализа на музичкиот феномен ќе биде надополнета и со модална анализа. Студентите ќе се запознаат со формативниот период за западната естетика на музиката - античката естетика на музиката. Покрај прегледот на основните онтолошки и гносеолошки проблеми во овој период, како и појавата на генеративните идеи музиката како математика и музиката како подражавање, посебен акцент е поставен на изучувањето на естетичкото мислење за музиката на Питагорејците, Платон, Аристотел и останатите перипатетици и Епикурејската школа.					
11.	Содржина на предметната програма: Дефинирање на предметот и методот на естетиката на музиката, главните карактеристики на онтологијата и гносеологијата на музиката, генеративните идеи во формирањето на основните концепти за суштината на музичкиот феномен, како и модалната анализа на различните појавности на музичкото дело.					

	Запознавање со историјата и особености на естетиката на музика во западно-европската традиција од почетоците во антиката до средниот век, при што античкиот период е поделен на три дела: естетиката во античка Грција, хеленистичкиот период и естетиката во античкиот Рим.					
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, дискусија, консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+60 = 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/		
		16.2.	Самостојни задачи	/		
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетни листови, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бужаровски, Димитрије	Историја на естетиката на музиката	Скопје: ФМУ	1989
		2.	Бужаровски, Димитрије	Увод во анализата на музичкото дело	Скопје: ФМУ	1995
3.						

22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Систематска музикологија 2			
2.	Код	1Т762			
3.	Студиска програма	Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Систематска музикологија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата во оваа предметна програма има за цел на студентот да му овозможи целосни и продлабочени познавања од систематската музикологија - еден од двата структурни делови на музикологијата како наука (другиот е историографската музикологија). Систематската музикологија претставува синтеза на музичко-теориските дисциплини со повеќе научни дисциплини, кои културолошки го третираат феноменот на музиката, т.е. на интердисциплинарен план овозможуваат увид во цел конгломерат на различни сегменти што се пројавуваат низ соодветни активности поврзани со музичката уметност, земајќи го предвид и музичко-историографскиот аспект, со оглед на симбиотскиот карактер на музикологијата како наука.				
11.	Содржина на предметната програма: Местото и улогата на музичката психофизиологија, во рамките на систематската музикологија.				
12.	Методи на учење: Групна работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+60+30 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		60 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови
17.	Начин на оценување нумеричко				

	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	50 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Завршен испит (писмен и устен дел)	40 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Изработка на еден главен семинарски труд <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација, претставување на студентите во јавниот музички живот.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Supicic, Ivan	Estetika evropske glazbe	Zagreb: Skolska Knjiga	1978
		2.	Mejer, Leonard	Emocija i znacenje u muzici	Beograd: Nolit	1986
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Историографска музикологија 2
2.	Код	1Т752
3.	Студиска програма	Музикологија
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус

6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Историографска музикологија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата во оваа предметна програма има за цел на студентот да му овозможи целосни и продлабочени познавања од историографската музикологија - еден од двата структурни делови на музикологијата како наука (вториот е систематската музикологија или музиколошката систематика). Историографската музикологија се бави со голем комплекс од прашања, каде историјата на музиката и нејзините научни методи, претставуваат основната база за разоткривање на тој конгломерат од прашања и дилеми, поврзани со настаните, ликовите и разнородните музички активности, почнувајќи од музиката на првобитната заедница, па се до музиката на денешното време.				
11.	Содржина на предметната програма: Музичко-историските процеси во западно-европскиот простор, од половината на 18 - тиот век до почетокот на 20-тиот век.				
12.	Методи на учење: Групна работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30 + 30 часови = 90 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Завршен испит (писмен и устен дел)	40 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност во посетување на наставата 2. Изработка на еден главен семинарски труд		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите во јавниот музички живот.		
22.	Литература				

	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe II	Zagreb: Liber	1975
		2.	Rozen, Carls	Klasicni stil	Beograd: Nolit	1979
	3.	Ортаков, Бојан	Авторизирани предавања (скрипта)	ФМУ	2004	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Алшванг, Арнолд	Бетовен	Софија	1970
		2.	Ајнштајн, Алфред	Mocart (licnost i delo)	Beograd: Nolit	1987
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 2				
2.	Код	1Т002				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диргирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диргирање, Музикологија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година /семестар	Прва година/втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Солфеж 1				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.					
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет.					

	ДИКТАТ: едногласен и вовед во двогласен					
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfege rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50)</i>	Paris: Max Eschig	1964
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd: UUB	1977
3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd: UUB	1977		

	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија 2			
2.	Код	1Т022			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија, како и да ги применат правилата, законитостите и принципите на тоналната хармонија во практичната работа. Студентите да ја согледаат и употребата на нејзината научна и креативна димензија во лични творечки ангажмани и ја интегрираат во други дисциплини во кои хармонијата е неразделен елемент				
11.	Содржина на предметната програма: споредни септакорди во дур и во мол: структури, функционална припадност, поврзување со квинтакордите, меѓусебно поврзување на септакордите, дополнителни решенија на септакордите, мол дур, секвенци - изведба и примена на секвенците, доминантен нонакорд: структура, функција, вртежи на доминантниот нонакорд, изведување на постапки и поврзување со останатите структури, споредни нонакорди: изведување на постапки и поврзување со останатите структури. Дијатонски модулации: континуиран и дисконтинуиран премин од тоналитет во тоналитет како значајна придобивка на тоналниот систем во микро и макро формални целини. Дијатонски модулации од дур во дур, од дур во мол, од мол во мол и од мол во дур. Модулации врз основа на фригиско движење. Рекапитулација на дијатонските модулации. Модулации со помош на енхармонска замена на квинтакордите.				
12.	Методи на учење: Предавања-интерактивна настава, аудио-видео презентација, вежби, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+120 = 180			
15.	Форми на наставните	15.1.	Предавања- теоретска настава		30

	активности			часови	
		15.2.	Вежби - анализирање на примери и задачи, изработка на задачи, свирење на истите на пијано, свирење на модулации, Бахови корали и генералбас	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	120 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		29 бодови	
	17.2.	Колоквиум - свирење на модулации и генералбас на пијано.		20 бодови	
	17.3.	Изработка на задачи		46 бодови	
	17.4.	Активност и учество		5 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <p><u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</p> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самосвалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga
		2.	Devčić, Natko	Zadaci iz harmonije	Zagreb: Muzička Akademija
	3.		GENERALBAS (zbirka horala i malih instrumentalnih komada za vežbanje u sviranju generalbasa)	Beograd: Umetnička Akademija	
22.2.	Дополнителна литература				

Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Дубовский, Иосиф Игнатъевич, С. Евсеев, И. Способин, В. Соколов	Учебник гармонии.	Москва: Музыка	1965
2.	Piston, Walter	Harmony.	New York/London: W.W. Norton & Company	1962
3.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997
4.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989
5.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 2			
2.	Код	1K112			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување				

	способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.					
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа				
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4.	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Етида ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Класична соната (еден став) 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			

		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Естетика на музиката 2			
2.	Код	1И502			
3.	Студиска програма	Музикологија Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: прва година/втор семестар Изборен: прва, втора, трета, четврта година/летен семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Трена Јорданоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Естетика на музиката 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со средновековната и ренесансната естетика на музиката. Покрај прегледот на основните онтолошки и гносеолошки проблеми во овој период, посебен акцент ќе биде даден на претставувањето на економското, социјалното и културното опкружување на музиката, развитокот на музичката култура низ нејзините главни пунктови - Грегоријанскиот корал, појавата на полифонијата, мензуралната нотација, првите музички форми, врвовите на вокалната полифонија во 16 век и појавата на хармонијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Историјата и особености на естетиката на музика во западно-европската традиција од средниот век до крајот на Ренесансата, при што покрај естетиката на музиката ќе бидат претставени и влијанието на схоластиката и неоплатонистичките кружоци во периодот на Ренесансата.				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, дискусија, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови			

14.	Распределба на расположивото време	30+60 = 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/		
		16.2.	Самостојни задачи	/		
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бужаровски, Димитрије	Историја на естетиката на музиката	Скопје: ФМУ	1989
		2.	Бужаровски, Димитрије	Увод во анализата на музичкото дело	Скопје: ФМУ	1995
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ВТОРА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Систематска музикологија 3			
2.	Код	1Т763			
3.	Студиска програма	Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Систематска музикологија 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата во оваа предметна програма има за цел на студентот да му овозможи целосни и продлабочени познавања од систематската музикологија - еден од двата структурни делови на музикологијата како наука (другиот е историографската музикологија). Систематската музикологија претставува синтеза на музичко-теориските дисциплини со повеќе научни дисциплини, кои културолошки го третираат феноменот на музиката, т.е. на интердисциплинарен план овозможуваат увид во цел конгломерат на различни сегменти што се пројавуваат низ соодветни активности поврзани со музичката уметност, земајќи го предвид и музичко-историографскиот аспект, со оглед на симбиотскиот карактер на музикологијата како наука.				
11.	Содржина на предметната програма: Местото и улогата на естетиката на музиката со филозофијата на музиката, во рамките на систематската музикологија.				
12.	Методи на учење: Група работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ECTS x 30 часови = 150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+50+70 = 150			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови	
Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
	16.2.	Самостојни задачи		50 часови	
	16.3.	Домашно учење – задачи		70 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
17.1.	Тестови		/ бодови		
17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		50 бодови		
17.3.	Активност и учество		10 бодови		
17.4.	Завршен испит (писмен и устен дел)		40 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Изработка на еден главен семинарски труд <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите во јавниот музички живот.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hanslik, Eduard	O muzicki lijepom	Beograd: BIGZ	1977
		2.	Bloch, Ernst	Princip nada	Zagreb: Naprijed	1981
	3.	Foht, Ivan	Savremena estetika muzike	Beograd: Nolit	1980	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историографска музикологија 3			
2.	Код	1Г757			
3.	Студиска програма	Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Историографска музикологија 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата во оваа предметна програма има за цел на студентот да му овозможи целосни и продлабочени познавања од историографската музикологија - еден од двата структурни делови на музикологијата како наука (вториот е систематската музикологија или музиколошката систематика). Историографската музикологија се бави со голем комплекс од прашања, каде историјата на музиката и нејзините научни методи, претставуваат основната база за разоткривање на тој конгломерат од прашања и дилеми, поврзани со настаните, ликовите и разнородните музички активности, почнувајќи од музиката на првобитната заедница, па се до музиката на денешното време.				
11.	Содржина на предметната програма: Музичко-историските процеси во западно-европскиот простор, од почетокот на 20-тиот век до денес, т.е. преминот во 21-иот век.				
12.	Методи на учење: Група работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30 + 30 + 30 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Завршен испит (писмен и усен дел)	40 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност во посетување на наставата 2. Изработка на еден главен семинарски труд		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите во јавниот музички живот.		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe III	Zagreb: Liber	1976

		2.	Hodeir, Andre	La musique depuis Debussy	Paris: Puf	1961
		3.	Cage, John	Radovi i tekstovi 1939 - 1979	Beograd: SIC	1981
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 3				
2.	Код	1К113				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Соло пеење.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 2				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслоната фактура на пијанистичка литература.					
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.					
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.					

13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа				
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4.	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една скала ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Етида или пиеса				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
22.2.	Дополнителна литература					

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонска анализа 1			
2.	Код	1Т221			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Музикологија: Втора година/трети семестар Композиција, Оркестарско диригирање: Трета година/петти семестар МТП со насоки: Четврта година/седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување сознанија за висинската организација на музичката материја во различни историски периоди и стилови Развивање практични вештини за анализа на хармонскиот јазик на музичкото дело и соодносот на хармонијата со мелодија, метроритам, форма				
11.	Содржина на предметната програма: Висинскиот аспект на музичкото дело. Хармонија – општ поим. Елементи на хармонскиот јазик: слог и фактура, акорд. Елементи на хармонска анализа на музичкото дело				
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+ 30+60 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		60 часови

17.	Начин на оценување Бројчано (континуирано)				
	17.1.	Тестови		95 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество		5 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Коларовски, Г., В. Коларовска-Гмирја	Хармонска анализа (авторизирани предавања)	ФМУ
		2.	Коларовска-Гмирја, В.	Збирка примери за хармонска анализа	ФМУ
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Голабовски, С.	Осмогласник на македонското црковно пееше	Скопје: Матица
		2.	Bartok, B.	Bagatelles	Dover Publications
		3.	Bartok, B.	Mikrokosmos	Boosey & Hawkes
		4.	Чайковский, П.	Детский альбом	Москва: Музыка
	5.	Николовски, В.	Младински албум	СОКОМ	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички форми со анализа 1
2.	Код	1T071
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни

		инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Композиција, Оркестарско диригирање: Прва година/прв семестар Музикологија, Етномузикологија: Втора година/трети семестар МТП со насоки: Трета година/петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на музичката форма. Методологија на анализа на музичките форми. Едноделни форми. Проста дводелна форма. Проста дводелна репризна форма. Проста триделна форма. Сложена триделна форма.				
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			90 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Г.Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	Авторизирани предавања
	2.	Бетовен	Сонати за пијано		
	3.	Моцарт	Сонати за пијано		
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	
2.		И.Способин	Музыкална форма	Музыка	
3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Естетика на музиката 3
2.	Код	ИИ503
3.	Студиска програма	Музикологија Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.
4.	Организатор на	Факултет за музичка уметност - Скопје

	студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)					
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: втора година/трет семестар Изборен: втора, трета, четврта година/зимски семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3	
8.	Наставник	Проф. д-р Трена Јорданоска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Естетика на музиката 2				
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со естетиката на музиката во 17 и 18 век. Со оглед на разгранувањето и зголемувањето на бројот на автори не само од филозофска, туку и теориско-музиколошка провениенција, теориските трудови од овој период се групирани според четирите најзначајни национални школи - италијанската, германската, француската и англиската.</p> <p>Во програмата студентите ќе се запознаат и со естетиката на 19 век. Покрај прегледот на основните онтолошки и гносеолошки проблеми во овој период, со оглед на сè поголемото разгранување на естетиката, посебен акцент ќе биде даден на претставувањето на германската класична филозофија. Покрај прегледот на основните онтолошки и гносеолошки проблеми во овие периоди, посебен акцент ќе биде даден на претставувањето на економското, социјалното и културното опкружување на музиката и развитокот на музичката култура низ главните пунктови на Барокот, Класицизмот и Романтизмот.</p>					
11.	<p>Содржина на предметната програма: Историјата и особености на естетиката на музика во западно-европската традиција од 17 и 18 век, при што покрај естетиката на музиката ќе бидат претставени и музичко-теориските проблеми од периодот, разграничувањето на вокалниот и инструменталниот идиом, развитокот на инструментите, развитокот на формите и појавата на операта.</p> <p>Класичната германска филозофија со посебна разработка на Кантовиот трансцендентален идеализам и Хегеловата дијалектичко-идеалистичка школа. Кантовата филозофско и естетичко толкување ќе биде разработено низ неговата <i>Критика на моќта на судењето</i>, додека Хегеловата естетика на музиката ќе биде претставена низ обработката на музиката во неговата <i>Естетика</i>.</p>					
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, дискусија, консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+60 = 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/		
		16.2.	Самостојни задачи	/		
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бужаровски, Димитрије	Историја на естетиката на музиката	Скопје: ФМУ	1989
		2.	Бужаровски, Димитрије	Увод во анализата на музичкото дело	Скопје: ФМУ	1995
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Систематска музикологија 4			
2.	Код	1Т764			
3.	Студиска програма	Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Систематска музикологија 3		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата во оваа предметна програма има за цел на студентот да му овозможи целосни и продлабочени познавања од систематската музикологија - еден од двата структурни делови на музикологијата како наука (другиот е историографската музикологија). Систематската музикологија претставува синтеза на музичко-теориските дисциплини со повеќе научни дисциплини, кои културолошки го третираат феноменот на музиката, т.е. на интердисциплинарен план овозможуваат увид во цел конгломерат на различни сегменти што се пројавуваат низ соодветни активности поврзани со музичката уметност, земајќи го предвид и музичко-историографскиот аспект, со оглед на симбиотскиот карактер на музикологијата како наука.			
11.	Содржина на предметната програма: Местото и улогата на музичко-теориските дисциплини (хармонија, полифонија, музички форми, оркестрација итн.) во рамките на систематската музикологија.			
12.	Методи на учење: Група работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ECTS x 30 часови = 150 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30+50+70 = 150		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	70 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови	/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	50 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Завршен испит (писмен и устен дел)	40 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Изработка на еден главен семинарски труд <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис 	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите во јавниот музички живот.	
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Supicic, Ivan	Estetika evropske glazbe	Zagreb: Skolska Knjiga	1978
	2.	Bernstein, Leonard	The infinite variety of music	New York: New American Library	1970
	3.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историографска музикологија 4			
2.	Код	1Т758			
3.	Студиска програма	Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Историографска музикологија 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата во оваа предметна програма има за цел на студентот да му овозможи целосни и продлабочени познавања од историографската музикологија - еден од двата структурни делови на музикологијата како наука (вториот е систематската музикологија или музиколошката систематика). Историографската музикологија се бави со голем комплекс од прашања, каде историјата на музиката и нејзините научни методи, претставуваат основната база за разоткривање на тој конгломерат од прашања и дилеми, поврзани со настаните, ликовите и разнородните музички активности, почнувајќи од музиката на првобитната заедница, па се до музиката на денешното време.				
11.	Содржина на предметната програма: Музичко-историските процеси на почвата на Македонија, од античкиот период до денес. Дејноста на македонските преродбеници, формирање и развој на националната композиторска школа. Процесите во музичката уметност и култура во XXI век.				
12.	Методи на учење: Групна работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30 + 30 + 30 = 120			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови		/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		50 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4.	Завршен испит (писмен и усен дел)		40 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност во посетување на наставата 2. Изработка на еден главен семинарски труд			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоevaluација, претставување на студентите во јавниот музички живот.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.		<i>Музиката на почвата на Македонија од Атанас Бадев до денес. Прилози за истражувањето на историјата на културата на почвата на Македонија. Книга 12.</i> Скопје: Македонска Академија на науките и уметностите	Скопје: Македонска Академија на науките и уметностите
		2.	Ортаков, Драгослав	<i>Музичката уметност во Македонија</i>	Скопје: Македонска ревија
	3.	Прошев, Тома	<i>Современа македонска музика</i>	Пула: Истарска наклада	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Kolarovski, Gose	Macedonian Composer School: yes or no?, in: <i>Music No 1</i> , pp. 19-26.	Скопје: SOKOM
		2.	Списанија „Музика“ во издание на SOKOM		
3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 4			
2.	Код	1К114			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година/четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови

		16.3.	Домашно учење – задачи			45 часови
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4.	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Етида ✓ Полифоно дело (ако е свита – три става) ✓ Класична соната (два става) или варијации 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонска анализа 2			
2.	Код	1Т222			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Музикологија: Втора година/четврти семестар Композиција, Оркестарско диригирање: Трета година/шести семестар МТП со насоки: Четврта година/осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонска анализа 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување сознанија за висинската организација на музичката материја во различни историски периоди и стилови Развивање практични вештини за анализа на хармонскиот јазик на музичкото дело и соодносот на хармонијата со мелодија, метроритам, форма				
11.	Содржина на предметната програма: Елементи на хармонскиот јазик (продолжување): модална организација на музичкото дело, модулација. Раслојување на музичката материја. Историски развој на хармонијата. Хармонска анализа на музичкото дело				
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+60 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		60 часови
17.	Начин на оценување Бројчано (континуирано)				
	17.1.	Тестови		95 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество		5 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенски анкети, самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Коларовски, Г., В. Коларовска-Гмирја	Хармонска анализа (авторизирани предавања)	ФМУ
		2.	Коларовска-Гмирја, В.	Збирка примери за хармонска анализа	ФМУ
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Голабовски, С.	Осмогласник на македонското црковно пеење	Матица
		2.	Лист, Ф.	Песни (в 3-х тома)	Москва: Музыка
		3.	Мусоргский, М.	Собрание романсов и песен	Музгиз
		4.	Прокофьев, С.	Мимолетности	Санкт-Петербург: Композитор
	5.	Шостакович, Д.	24 прелюдии оп. 34	Москва: Музыка	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички форми со анализа 2
2.	Код	1Т072
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија.
4.	Организатор на студиската програма	Факултет за музичка уметност - Скопје

	(единица, односно - институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Композиција, Оркестарско диригирање: Прва година/втор семестар Музикологија, Етномузикологија: Втора година/четврти семестар МТП со насоки: Трета година/шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Музички форми со анализа 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: Рондо. Варијациони форми. Вокални форми				
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			90 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u>		

		<ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <p><u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	ФМУ	1994
		2.	L. v. Beethoven	Klaversonaten	G. Henle Verlag	2006
		3.	W. A. Mozart	Klaversonaten	G. Henle Verlag	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
		2.	И.Способин	Музыкальная форма	Музыка	1984
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Естетика на музиката 4			
2.	Код	1И504			
3.	Студиска програма	Музикологија Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: втора година/четврта семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3

		Изборен: втора, трета, четврта година/летен семестар		
8.	Наставник	Проф. д-р Трена Јорданоска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Естетика на музиката 3		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со естетиката на музиката во 19 и 20 век. Со оглед на разгранувањето и зголемувањето на бројот на автори не само од филозофска, туку и теориско-музиколошка провениенција, теориските трудови од овој период се групирани според најзначајните филозофски правци од овој период – Шопенхауер, Ниче, психолошка естетика, естетиката на формализмот, социолошката естетика, феноменолошката естетика, семантичката естетика и анти-естетиката. Покрај прегледот на основните онтолошки и гносеолошки проблеми во овој период, посебен акцент ќе биде даден на претставувањето на економското, социјалното и културното опкружување на музиката и развитокот на музичката култура низ главните пунктови на импресионизмот и музиката на 20 и 21 век.			
11.	Содржина на предметната програма: Посебен осврт ќе биде направен врз Шопенхауеровата концепција на музиката како волја и Ничеовите погледи врз музиката. Психолошката естетика ќе биде разработена низ Хелмхолцовата, Фехнеровата и естетиката на проектирањето на убавото. Историјата и особености на естетиката на музика во западно-европската традиција од 19 и 20 век, мултипликацијата на стилските и естетичките насоки, поделбата на филозофско-теориските ориентации, естетиката на формализмот - Хербарт и Ханслик, музиката и општеството, марксистичката естетика, Луначарски, Асафјев, Лиса, Блох, Адорно, семантичката школа - музиката како јазик, Сузана Лангер, теоријата на информацијата, Мејер, Кунс, Креенбил, феноменолошката естетика, Мерсман, Шенкер, Халм, Хартман, Ингарден, неопитагореизмот и агностицизмот, Данкерт, Бузони, Бреле и Јанкелевич. Посебен осврт ќе биде направен и врз естетиката на дигиталната култура.			
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, дискусија, консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30+60 = 90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	/
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови		90 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> • Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци)		

		<ul style="list-style-type: none"> Освоени минимум 25% од континуираното оценување <p><u>За завршен испит:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бужаровски, Димитрије	Историја на естетиката на музиката	Скопје: ФМУ	1989
		2.	Бужаровски, Димитрије	Увод во анализата на музичкото дело	Скопје: ФМУ	1995
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cox, Christoph & Daniel Warner	Audio Culture: Readings in Modern Music	Continuum	2004
		2.				
3.						

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ТРЕТА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Систематска музикологија 5			
2.	Код	1Т765-22			
3.	Студиска програма	Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на	Положен испит од Систематска музикологија 4			

	предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата во оваа предметна програма има за цел на студентот да му овозможи целосни и продлабочени познавања од систематската музикологија - еден од двата структурни делови на музикологијата како наука (другиот е историографската музикологија). Систематската музикологија претставува синтеза на музичко-теориските дисциплини со повеќе научни дисциплини, кои културолошки го третираат феноменот на музиката, т.е. на интердисциплинарен план овозможуваат увид во цел конгломерат на различни сегменти што се пројавуваат низ соодветни активности поврзани со музичката уметност, земајќи го предвид и музичко-историографскиот аспект, со оглед на симбиотскиот карактер на музикологијата како наука.				
11.	Содржина на предметната програма: Местото и улогата на изведувачката пракса, т.е. репродуктивната музичка уметност, во рамките на систематската музикологија.				
12.	Методи на учење: Групна работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ECTS x 30 часови = 150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+50+70 = 150			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	70 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Завршен испит (писмен и устен дел)	40 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Изработка на еден главен семинарски труд <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите во јавниот музички живот.		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Ортаков, Драгослав	De Musicus	Скопје: Proart	2007
		2.	Sonberg, Harold	Veliki pijanisti	Beograd: Nolit	1983
22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.					
	2.					
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 5				
2.	Код	1K115				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 4				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.					
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.					
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа				

14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4.	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една скала ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Етида или пиеса				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				

		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Музичка критика 1				
2.	Код	1Т435				
3.	Студиска програма	Музикологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	Проф. д-р Трена Јорданоска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Едукација на студентите во подрачјето на теоријата и праксата на музичката критика. Стекнување сознанија за историските, теориските и методолошките аспекти на музичката критика Оспособување за пишување наменски текстови од различни области на музичката култура и музичкиот живот. Стекнување практични вештини за пишување текстови за различни намени и медиуми и продуцирање идни музиколошки кадри, кои преку своите музички критики ќе остават видливи траги за музичките случувања, во домашната средина и надвор од неа.					
11.	Содржина на предметната програма: Улогата на музичката критика во општеството. Историските, теориските и методолошките аспекти на музичката критика и нејзините релации со останатите гранки во систематската музикологија. Стручните и личностните квалитети на музичкиот критичар. Жанровите на музичката критика и стилите на пишување. Активно следење на домашниот концертен живот и пишување музички критики од сите позначајни музички случувања во земјава и во странство.					
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојна работа, практична работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30 + 30 + 30 = 120				
15.	Форми на	15.1.	Предавања- теоретска настава			30 часови

	наставните активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови		50 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		40 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава 2. Најмалку 25 бода на континуираното оценување		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на практичните работи и проекти на студентите		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Предметен наставник	Авторизирани предавања	ФМУ
		2.	Ортаков, Драгослав	De Musicus	Скопје: Proart
		3.	Ортаков, Бојан	Збирка огледи и музички критики (ракопис)	Скопје во печат
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Курешева, Т.	Музыкална критика и музыкална журналистика (учебно пособие)	Москва: Владос Пресс
		2.	Јорданоска, Т.	Проблеми на методологија на изработка на музичка критика во македонската музичка култура во 21 век	http://www.mmc.edu.mk/IRAM_books/thesis/MusCritTeks.pdf
3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички форми со анализа 3			
2.	Код	1T073			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Композиција, Оркестарско диригирање: Втора година/трет семестар Музикологија: Трета година/петти семестар МТП со насоки: Четврта година/седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Музички форми со анализа 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: Сонатна форма. Сонатно рондо. Полифони форми.				
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			90 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови

	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <p><u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</p> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	ФМУ	1994
		2.	L. v. Beethoven	Klaviersonaten	G. Henle Verlag	2006
		3.	W. A. Mozart	Klaviersonaten	G. Henle Verlag	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
		2.	И.Способин	Музыкальная форма	Музыка	1984
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Инструментална полифонија 1
2.	Код	1T273
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Музикологија.
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра,	Факултет за музичка уметност - Скопје

	оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Музикологија: трета година/петти семестар МТП со насоки: четврта година/седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Вонр.проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот Инструментална полифонија има за цел да ги запознае студентите со типовите на инструменталните полифони форми на музичките дела и полифони постапки во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање, анализирање и употребување со цел практично да се применат сознанијата во образовниот, научно-истражувачкиот и исполнителскиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: формирање на барокниот полифон (контрапунктски) стил, карактеристики на барокниот контрапункт, двогласен став, имитација и канон во барокниот контрапункт, обртен контрапункт, секвенцата во полифоните форми, инвенција.				
12.	Методи на учење: предавања, слушање музика, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на семинарски трудови				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- теоретска и практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3	Домашно учење	45 часови	
17.	Начин на оценување - нумеричко				
	17.1.	Тестови			30 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			60 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50.9 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <p><u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</p> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови , самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Peričić, Vlastimir	Instrumentalni i vokalno-instrumentalni kontrapunkt	Beograd: Univerzitet Umetnosti
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Piston, Walter	Counterpoint	New York/London: W.W. Norton & Company Inc.
		2.	Skovran, Dušan i Vlastimir Peričić	Nauka o muzičkim oblicima	Beograd: Univerzitet Umetnosti
3.		J. S. Bach	Inventionen und Sinfonien - Urtextausgabe	Edition Peters	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на музичката настава 1
2.	Код	1T085
3.	Студиска програма	Музикологија, Етномузикологија Композиција, Оркестарско диригирање
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно -	Факултет за музичка уметност - Скопје

	институт, катедра, оддел)			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв		
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: трета година/петти семестар Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити 3
8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по музика во воспитно-образовните установи за општо образование и специјалното музичко образование Стекнување сознанија за историските, теориските и практичните аспекти на методика на музичка настава во корелација со музичката педагогија и музичката психологија, како и актуелните општествени состојби			
11.	Содржина на предметната програма: Методика на музичката настава како предмет. Музичко воспитание и образование во севкупниот образовен процес. Улогата на музичкото воспитание во развојот на детето. Историски развој на музичката педагогија			
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 10 + 50 = 90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 / часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови		95/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		5 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50.9 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60.9 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70.9 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) 		

		<ul style="list-style-type: none"> Освоени минимум 25% од континуираното оценување <p><u>За завршен испит:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> потпис освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенски анкети, самовалација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vasiljević Zorislava	<i>Metodika muzičke pismenosti (I deo)</i>	Beograd: FMU	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Rojko Pavel	<i>Psihološke osnove intonacije i ritma</i>	Zagreb: Muzicka Akademija	1982	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Свирење партитури 1			
2.	Код	1T561			
3.	Студиска програма	Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Оркестарско диригирање, Композиција: прва година/прв семестар Музикологија: трета година/петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Борјан Цанев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Свирење оркестарски партитури на инструментот пијано. На тој начин, студентот темелно се запознава со материјата, добивајќи звучна претстава за содржината и формата на музичкото дело.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот и анализа на партитурите. Свирење полесни оркестарски партитури од времето на класицизмот (Хајдн, Моцарт).				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 15 часови = 45 часови			

14.	Распределба на расположивото време	15+30 = 45				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			20	
	17.4.	Завршен испит			80	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци); За завршен испит: потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоevaluација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	W. A. Mozart	Eine kleine Nachtmusik	Breitkopf & Härtel	1883
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
На располагање е целокупната вокална, вокално-инструментална и инструментална музичка литература за најразлични состави, од времето на класицизмот. Изборот на делата зависи од предагошката оправданост, можностите и афинитетите на секој студент индивидуално.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Систематска музикологија 6

2.	Код	1Т766-22			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> :Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Систематска музикологија 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата во оваа предметна програма има за цел на студентот да му овозможи целосни и продлабочени познавања од систематската музикологија - еден од двата структурни делови на музикологијата како наука (другиот е историографската музикологија). Систематската музикологија претставува синтеза на музичко-теориските дисциплини со повеќе научни дисциплини, кои културолошки го третираат феноменот на музиката, т.е. на интердисциплинарен план овозможуваат увид во цел конгломерат на различни сегменти што се пројавуваат низ соодветни активности поврзани со музичката уметност, земајќи го предвид и музичко-историографскиот аспект, со оглед на симбиотскиот карактер на музикологијата како наука.				
11.	Содржина на предметната програма: Местото и улогата на социологијата на музиката, во рамките на систематската музикологија.				
12.	Методи на учење: Групна работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ECTS x 30 часови = 150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+50+70 = 150			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	70 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Завршен испит (писмен и устен дел)			40 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Изработка на еден главен семинарски труд <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите во јавниот музички живот.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Supicic, Ivo	Elementi sociologije muzike	Zagreb: Jugoslovenska akademija znanosti I umetnosti	1964
		2.	Andreis, Josip	Vjecni Orfej	Zagreb: Skolska Knjiga	1968
	3.	Bernstein, Leonard	The infinite variety of music	New York: New American Library	1970	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 6			
2.	Код	1K116			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан			

		Каровски, доц.м-р Дино Имери		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 5		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.			
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа		
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови		/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
	17.4.	Завршен испит		90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Етида ✓ Полифоно дело (ако е свита – три става) ✓ Соната (два става), концерт или варијации 		

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Музичка критика 2			
2.	Код	1Т436			
3.	Студиска програма	Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шест семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Трена Јорданоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Музичка критика 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Едукација на студентите во подрачјето на теоријата и праксата на музичката критика. Стекнување сознанија за историските, теориските и методолошките аспекти на музичката критика				

	Оспособување за пишување наменски текстови од различни области на музичката култура и музичкиот живот. Стекнување практични вештини за пишување текстови за различни намени и медиуми и продуцирање идни музиколошки кадри, кои преку своите музички критики ќе остават видливи траги за музичките случувања, во домашната средина и надвор од неа.				
11.	Содржина на предметната програма: Жанровите на музичката критика и стилските на пишување (продолжување). Музичко-критичкото наследство од различни историски периоди. Актуелни проблеми на музичката критика. Стилско-естетска анализа на музички критики од домашниот и од странскиот печат, како и од стручните музиколошки списанија. Активно следење на домашниот концертен живот и пишување музички критики од сите позначајни музички случувања во земјава и во странство.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојна работа, практична работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30 + 30 + 30 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			50 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			40 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава 2. Најмалку 25 бода на континуираното оценување		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на практичните работи и проекти на студентите		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден	Автор	Наслов	Издавач

	број				
	1.	Предметен наставник	Авторизирани предавања	ФМУ	2022
	2.	Ортаков, Драгослав	De Musicus	Скопје: Proart	2007
	3.	Ортаков, Бојан	Збирка огледи и музички критики (ракопис)	Скопје	во печат
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Курешева, Т.	Музыкална критика и музыкална журналистика (учебно пособие)	Москва: Владос Пресс	2007
	2.	Јорданоска, Т.	Проблеми на методологија на изработка на музичка критика во македонската музичка култура во 21 век	http://www.mmc.edu.mk/IRAMbooks/thesis/MusCritTeks.pdf	2007
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички форми со анализа 4			
2.	Код	1Т074			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Композиција, Оркестарско диригирање: Втора година/четврти семестар Музикологија: Трета година/шести семестар МТП со насоки: Четврта година/осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Музички форми со анализа 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: Циклични форми. Музички форми во првата половина на XXвек. Музички				

	форми во втората половина на XXвек.					
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	ФМУ	1994
		2.	L. v. Beethoven	Klaviersonaten	G. Henle Verlag	2006
	3.	W. A. Mozart	Klaviersonaten	G. Henle Verlag	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	

	1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
	2.	И.Способин	Музыкальная форма	Музыка	1984
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Инструментална полифонија 2			
2.	Код	1Т274			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Музикологија: трета година/шести семестар МТП со насоки: четврта година/осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Вонр.проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Инструментална полифонија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот Инструментална полифонија има за цел да ги запознае студентите со типовите на инструменталните полифони форми на музичките дела и полифони постапки во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање, анализирање и употребување со цел практично да се применат сознанијата во образовниот, научно-истражувачкиот и исполнителскиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: тригласен став, fuga, останати барокни инструментални полифони форми.				
12.	Методи на учење: предавања, слушање музика, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на семинарски трудови				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- теоретска и практична настава		30 часови
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		/ часови
		16.2	Самостојни задачи		45 часови

		16.3	Домашно учење		45 часови	
17.	Начин на оценување - нумеричко					
	17.1.	Тестови			30 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			60 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50.9 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60.9 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70.9 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетни листови, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Peričić, Vlastimir	Instrumentalni i vokalno-instrumentalni kontrapunkt	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1987
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Piston, Walter	Counterpoint	New York/London: W.W. Norton & Company Inc.	1962
		2.	Skovran, Dušan i Vlastimir Peričić	Nauka o muzičkim oblicima	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1986
3.		J. S. Bach	Inventionen und Sinfonien - Urtextausgabe	Edition Peters	1973	
4.	J. S. Bach	Das Wohltemperierte Klavier I, II	Breitkopf und Härtel	1866		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на музичката настава 2			
2.	Код	1T086			
3.	Студиска програма	Музикологија, Етномузикологија Композиција, Оркестарско диригирање			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: трета година/шести семестар Изборен: во сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на музичка настава 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по музика во воспитно-образовните установи за општо образование и специјалното музичко образование Стекнување сознанија за историските, теориските и практичните аспекти на методика на музичка настава во корелација со музичката педагогија и музичката психологија, како и актуелните општествени состојби				
11.	Содржина на предметната програма: Фактори на квалитетната музичка настава. Современи тенденции на музичката педагогија. Детскиот музички развој и музичката дејност. Психофизичките основи на музичката дејност (музичките способности и музикалноста, психичките процеси, индивидуално-психолошките својства на личноста)				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 10 + 50 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 / часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			95/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови

	17.3.	Активност и учество			5 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	од 51 до 60.9 бода			5 (пет) (F)		
		од 61 до 70.9 бода			6 (шест) (E)		
		од 71 до 80.9 бода			7 (седум) (D)		
		од 81 до 90.9 бода			8 (осум) (C)		
		од 91 до 100 бода			9 (девет) (B)		
		од 51 до 60.9 бода			10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студенски анкети, самоевалуација			
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Коларовска-Гмирја Викторија	Авторизирани предавања	ФМУ	2001	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
			1.	Mirković-Radoš K.	<i>Psihologija muzičkih sposobnosti</i>	Beograd: Z.U.N.S.	1983
			2.	Rojko Pavel	<i>Psihološke osnove intonacije i ritma</i>	Zagreb: Muzicka Akademija	1982

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Свирење партитури 2			
2.	Код	1Т562			
3.	Студиска програма	Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Оркестарско диригирање, Композиција: прва година/втор семестар Музикологија: трета година/шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Борјан Цанев			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Свирење партитури 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Свирење оркестарски партитури на инструментот пијано. На тој начин, студентот темелно се запознава со материјата, добивајќи звучна претстава за содржината и формата на музичкото дело.				
11.	Содржина на предметната програма: Свирење оркестарски партитури од времето на класицизмот (Моцарт, Бетовен).				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 15 часови = 45 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+30 = 45			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			20
	17.4.	Завршен испит			80
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци); За завршен испит: потпис		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач

		В.А.Моцарт, Л.в.Бетовен - Симфонии				
22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	На располагање е целокупната вокална, вокално-инструментална и инструментална музичка литература за најразлични состави, од времето на класицизмот. Изборот на делата зависи од предагошката оправданост, можностите и афинитетите на секој студент индивидуално.					

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ЧЕТВРТА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Систематска музикологија 7				
2.	Код	1Т767-22				
3.	Студиска програма	Музикологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	7	
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Систематска музикологија 6				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата во оваа предметна програма има за цел на студентот да му овозможи целосни и продлабочени познавања од систематската музикологија - еден од двата структурни делови на музикологијата како наука (другиот е историографската музикологија). Систематската музикологија претставува синтеза на музичко-теориските дисциплини со повеќе научни дисциплини, кои културолошки го третираат феноменот на музиката, т.е. на интердисциплинарен план овозможуваат увид во цел конгломерат на различни сегменти што се пројавуваат низ соодветни активности поврзани со музичката уметност, земајќи го предвид и музичко-историографскиот аспект, со оглед на симбиотскиот карактер на музикологијата како наука.					
11.	Содржина на предметната програма: Местото и улогата на историјата на уметноста и на литературата, во рамките на систематската музикологија.					
12.	Методи на учење: Група работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	7 ECTS x 30 часови = 210 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+90+90 = 210				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови	

	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	90 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	50 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
17.4.	Завршен испит (писмен и устен дел)	40 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Изработка на еден главен семинарски труд <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите во јавниот музички живот.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gostuski, Dragutin	Vreme umetnosti	Beograd: Prosveta	1968
		2.	Focht, Ivan	Tajna umjetnosti	Zagreb: Skolska Knjiga	1976
	3.	Gombrih, Erih	Umetnost i iluzija	Beograd: Nolit	1984	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Социологија на музиката 1
2.	Код	1Т711
3.	Студиска програма	Музикологија, Етномузикологија

		Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен:четврта година/седми семестар Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Трена Јорданоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со дефинирањето на подрачјето на интересот на социологијата на музиката и различните пристапи кон предметот и методот од главните социолошки школи. Во предметната програма се разгледуваат основните концепти во социологијата: култура, културна динамика, културна комуникација, хомогенизација, стратификација и социјални институции и нивното влијание врз музиката и општеството.				
11.	Содржина на предметната програма: Дефинирање на предметот и методот на социологијата на музиката, концептот култура, културна динамика, културна комуникација, масовна и елитна култура, хомогенизација, социјална стратификација, дискриминација, акултурација и социјалните институции.				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, дискусија, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+60= 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови	90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови, самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Bužarovski, Dimitrije	Sociologija muzike	Fakultet umetnosti u Nišu
		2.	Бужаровски, Димитрије	Историја на естетиката на музиката	Скопје: ФМУ
		3.	Бужаровски, Димитрије	Увод во анализата на музичкото дело	Скопје: ФМУ
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Supićić, Ivo	Elementi sociologije muzike	Zagreb: Jugoslovenska akademija znanosti i umetnosti
		2.			
3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на музичката настава 3			
2.	Код	1T086			
3.	Студиска програма	Музикологија, Етномузикологија Композиција, Оркестарско диригирање			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година	Задолжителен: четврта	7.	Број на ЕКТС-	3

	/семестар	година/седми семестар Изборен: втора, трета, четврта година во зимскиот семестар		кредити	
8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на музичка настава 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по музика во воспитно-образовните установи за општо образование и специјалното музичко образование Стекнување сознанија за историските, теориските и практичните аспекти на методика на музичка настава во корелација со музичката педагогија и музичката психологија, како и актуелните општествени состојби				
11.	Содржина на предметната програма: Видови на детската музичка дејност (значење, специфики, проблеми при нивното вклучување во наставата). Наставни методи, постапки и техники за реализирањето на видовите на музичката дејност во наставниот процес				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 10 + 50 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 / часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови	90/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис освоени минимум 25% од континуираното оценување 			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Коларовска-Гмирја Викторија	Авторизирани предавања	ФМУ	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Шуплевски, Д.	<i>Уметноста на хорското пеење</i>	Скопје: СОКОМ	1999	
2.		Wright, Craig	<i>Listening to Music</i>	West Group	1996	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Музичка палеографија 1			
2.	Код	1Т725			
3.	Студиска програма	Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целите на предметната програма се стекнување знаења во врска со познавањата на старите нотни писма, на нотациите поврзани со одредени историски периоди, почнувајќи од античкиот период, па се до музиката на денешното време.				
11.	Содржина на предметната програма: Буквени и невматски нотни писма, т.е. нотација од античките цивилизации, преку византиската нотација, т.е. нотации, до нотните писма на средновековниот Запад.				
12.	Методи на учење: Групна работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+45+45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови		/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
17.4.	Завршен испит (писмен и усмен дел)		90 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Лазаров, Стефан	Историја на нотното писмо	Софија: Музика
		2.	Ортаков, Бојан	Музичка палеографија, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје: ФМУ
	3.				
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Византиска естетика на музиката 1
2.	Код	1Т745
3.	Студиска програма	Музикологија, Етномузикологија

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на програмата е стекнување знаења од естетиката на музиката, поврзана со за нас, т.е. македонската историја, еден исклучително значаен период - ерата на византиската, поточно византиско - словенската музика во Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Содржината на програмата ја чинат сите елементи, кои придонесуваат да се разјасни оригиналната суштина на византиската, т.е. византиско-словенската естетика на музиката во Македонија, почнувајќи од нејзините фундаменти во времето на Св. Климент Охридски (9. - 10. век), преку ерата на Св. Јован Кукузел (14. век), се до почетокот на 19 - тиот век. (епоха на македонската национална Преродба).				
12.	Методи на учење: Група работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+45+45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			/ бодови
17.4.	Завршен испит (писмен и усмен дел)			100 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u>		

		• потпис				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ортаков, Драгослав	Огледи за византиско-словенската музика во Македонија	Скопје: Worldbuk	2001
		2.	Ортаков, Бојан	Ars Kukuzeliana	Скопје: Соком	2004
		3.	Бичков, Виктор	Естетскиот лик на битието	Скопје: Матица	1992
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Асунто, Розарио	Теорија о лепом у Средњем веку	Београд: Књижевна мисао	1975
		2.				
	3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Свирење партитури 3			
2.	Код	1Т563			
3.	Студиска програма	Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Оркестарско диригирање, Композиција: втора година/трет семестар Музикологија: четврта година/седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Борјан Цанев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Свирење партитури 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Свирење оркестарски партитури на инструментот пијано. На тој начин, студентот темелно се запознава со материјата, добивајќи звучна претстава за содржината и формата на музичкото дело.				
11.	Содржина на предметната програма: Свирење оркестарски партитури од времето на раниот романтизам (Шуберт, Менделсон, Шуман).				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации,				

	самостојна работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 15 часови = 45 часови				
14.	Распределба на расположивото време	15+30 = 45				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество		20		
	17.4.	Завршен испит		80		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци); За завршен испит: потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоevaluација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Шуберт, Менделсон, Шуман - Симфонии				
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
На располагање е целокупната вокална, вокално-инструментална и инструментална музичка литература за најразлични состави, од времето на класицизмот. Изборот на делата зависи од предагошката оправданост, можностите и афинитетите на секој студент индивидуално.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Систематска музикологија 8			
2.	Код	1Г768-22			
3.	Студиска програма	Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	7
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Систематска музикологија 7			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата во оваа предметна програма има за цел на студентот да му овозможи целосни и продлабочени познавања од систематската музикологија - еден од двата структурни делови на музикологијата како наука (другиот е историографската музикологија). Систематската музикологија претставува синтеза на музичко-теориските дисциплини со повеќе научни дисциплини, кои културолошки го третираат феноменот на музиката, т.е. на интердисциплинарен план овозможуваат увид во цел конгломерат на различни сегменти што се пројавуваат низ соодветни активности поврзани со музичката уметност, земајќи го предвид и музичко-историографскиот аспект, со оглед на симбиотскиот карактер на музикологијата како наука.				
11.	Содржина на предметната програма: Местото и улогата на општата естетика и филозофија, во рамките на систематската музикологија.				
12.	Методи на учење: Група работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	7 ECTS x 30 часови = 210 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+90+90 = 210			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
	16.2.	Самостојни задачи		90 часови	
	16.3.	Домашно учење – задачи		90 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		50 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
17.4.	Завршен испит (писмен и устен дел)		40 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Изработка на еден главен семинарски труд <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите во јавниот музички живот.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Grlic, Danko	Estetika I - IV	Zagreb: Naprijed	1979
		2.	Supicic, Ivan	Estetika evropske glazbe	Zagreb: Skolska Knjiga	1978
		3.	Hanslik, Eduard	O muzicki lijepom	Beograd: BIGZ	1977
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Социологија на музиката 2
2.	Код	1T712
3.	Студиска програма	Музикологија, Етномузикологија Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус

6.	Академска година /семестар	Задолжителен:четврта година/осми семестар Изборен: во сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Трена Јорданоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Социологија на музиката 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со дефинирањето на подрачјето на интересот на социологијата на музиката и различните пристапи главните социолошки школи кон предметот и методот на дисциплината. Во предметната програма се разгледуваат основните концепти во социологијата поврзани со музичкото образование, религијата и музиката, поимот дигитална култура и нејзиниот одраз врз музиката и запознавање со основите на економијата, менаџментот и маркетингот во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Музичкото образование, религијата и музиката, музиката во дигиталната култура, основи на музичкиот бизнис.				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, дискусија, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+60= 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			90 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетни листови, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bužarovski, Dimitrije	Sociologija muzike	Fakultet umetnosti u Nišu	2016
		2.	Бужаровски, Димитрије	Историја на естетиката на музиката	Скопје: ФМУ	1989
	3.	Бужаровски, Димитрије	Увод во анализата на музичкото дело	Скопје: ФМУ	1996	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Supićić, Ivo	Elementi sociologije muzike	Zagreb: Jugoslovenska akademija znanosti i umetnosti	1964
		2.	Cox, Christoph & Daniel Warner	Audio Culture: Readings in Modern Music	Continuum	2004
3.	Castels, Manuel	The Internet Galaxy: Reflections on the Internet, Business, and Society	Oxford University Press	2001		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на музичката настава 4			
2.	Код	1T088			
3.	Студиска програма	Музикологија, Етномузикологија Композиција, Оркестарско диригирање			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: четврта година/осми семестар Изборен: втора, трета и четврта година во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на музичка настава 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по музика во воспитно-образовните установи за општо образование и специјалното музичко образование Стекнување сознанија за историските, теориските и практичните аспекти на методика на музичка настава во корелација со музичката педагогија и музичката психологија, како и актуелните општествени состојби				

11.	Содржина на предметната програма: Специфики на наставата по музика во основно и средно општо образование и по теориските предмети во основните и средните музички училишта. Планирање на наставата. Методи на оценување.					
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3ECTS x 30 часови = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 10 + 50 = 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	10 / часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			85/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Коларовска-Гмирја Викторија	Авторизирани предавања	ФМУ	2001
22.2.	Дополнителна литература					

Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Група автори	<i>Оценување на знаењата и способностите на учениците со примена на Блумовата таксономија</i>	Скопје	2010
2.	Група автори	<i>Наставни програми по предметот музичко образование за основното образование</i>	Скопје: БРО	2019-21
3.	Група автори	<i>Наставни програми по предметите солфеж со елементарна теорија на музиката и теорија на музиката за основното музичко образование</i>	Скопје: БРО	2010

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Музичка палеографија 2			
2.	Код	1Т726			
3.	Студиска програма	Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Музичка палеографија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целите на предметната програма се стекнување знаења во врска со познавањата на старите нотни писма, на нотациите поврзани со одредени историски периоди, почнувајќи од античкиот период, па се до музиката на денешното време.				
11.	Содржина на предметната програма: Линиското нотно писмо на средновековниот Запад, нотното писмо во епохата на музичката Ренесанса, нотните писма на, условно речено, новото време, се до современите нотации.				
12.	Методи на учење: Групна работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+45+45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на	16.1.	Проектни задачи		/ часови

	активности	16.2.	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови		/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4.	Завршен испит (писмен и усмен дел)		90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Лазаров, Стефан	Историја на нотното писмо	Софија: Музика
		2.	Ортаков, Бојан	Музичка палеографија, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје: ФМУ
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Византиска естетика на музиката 2
2.	Код	1Т746
3.	Студиска програма	Музикологија, Етномузикологија
4.	Организатор на	Факултет за музичка уметност - Скопје

	студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Византиска естетика на музиката 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на програмата е стекнување знаења од естетиката на музиката, поврзана со за нас, т.е. македонската историја, еден исклучително значаен период - ерата на византиската, поточно византиско - словенската музика во Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Далекусежните влијанија на естетиката на византиско-словенската музика во Македонија, врз низа црковно-музички дејци од векот на македонската национална Преродба (19-ти век), како и влијанијата на таа естетско-музичка сфера врз неколкуте генерации на македонски композитори во 20-тиот и 21-иот век.				
12.	Методи на учење: Група работа со студенти, самостојна работа, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+45+45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
17.4.	Завршен испит (писмен и усмен дел)			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис 		

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самооценка				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ортаков, Драгослав	Огледи за византиско-словенската музика во Македонија	Скопје: Vorldbuk	2001
		2.	Ортаков, Бојан	Ars Kukuzeliana	Скопје: Соком	2004
	3.	Бичков, Виктор	Естетскиот лик на битието	Скопје: Матица	1992	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Асунто, Розарио	Теорија о лепом у Средњем веку	Београд: Књижевна мисао	1975
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Свирење партитури 4			
2.	Код	1Т564			
3.	Студиска програма	Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Оркестарско диригирање, Композиција: втора година/четврти семестар Музикологија: четврта година/осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Борјан Цанев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Свирење партитури 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Свирење оркестарски партитури на инструментот пијано. На тој начин, студентот темелно се запознава со материјата, добивајќи звучна претстава за содржината и формата на музичкото дело.				
11.	Содржина на предметната програма: Свирење оркестарски партитури од времето на доцниот романтизам (Чајковски, Брамс).				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа.				

13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 15 часови = 45 часови				
14.	Распределба на расположивото време	15+30 = 45				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество		20		
	17.4.	Завршен испит		80		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци); За завршен испит: потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Чајковски, Брамс - Симфонии				
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
На располагање е целокупната вокална, вокално-инструментална и инструментална музичка литература за најразлични состави, од времето на класицизмот. Изборот на делата зависи од педагошката оправданост, можностите и афинитетите на секој студент индивидуално.						